

Lysakervassdragets Venner

FØÐNYTT – 35

Bærum Elveforum

Arbeidet med å stifte et elveforum for Bærum ble formelt satt i gang med et møte i Kommunegården 11. november. Til stede var 34 representanter fra 11 elvegrupper. Det betyr at det bare er to bekker i Bærum som ikke har en interessegruppe for sitt lokale vassdrag. For to av elvene, Sandvikselva og oss i Lysakervassdraget, fantes det organiserte foreninger fra før. De ansvarlig for vassdragsforvaltning i Bærum var også på møtet.

Mye av æren og arbeidet bak stiftelsen tilfaller Bo Wingård. Bo kom inn i LvV for seks års siden. Med sin brede bakgrunn og nettverk fra en lang karriere som hydrolog, har han tilføyd enormt mye til våre aktiviteter. Oslo Elveforum oppdaget fort hans talent. Bo deltar i dets ledergruppe, og var initiativtager til strategiarbeidet som skal styrke OE i det neste tiåret.

Som bæring ble det viktig for Bo å bringe til hjemkommunen det vellykkete konseptet med et forum for alle som interesserer seg for et lokalt vassdrag. I Sandviksvassdraget og ellers har Bærum mange bekker, både over bakken og under bakken i rør.

Bærum hadde tidligere et elveforum, men det var forankret i kommuneadministrasjonen. I mange saker kom medarbeidere i konflikt med kravet om nøytralitet overfor politisk behandling. Et forum etter OE-modellen gir også mulighet til å utvide fokuset utover selve Sandvikselva, som var så overveldende i det tidligere forumet at LvV valgte å trekke seg.

LvV er med i stiftelsesprosessen. Vi er vant til å være utkant i to kommuner, og har erfaring og kompetanse som kan bidra til en vellykket satsing.

På stiftelsesmøtet oppfordret LvV de nye elvegruppene til å melde inn om sitt kjennskap til rester etter tidligere virksomheter langs vassfarene. Dette vil være til hjelp for å forberede det store oppmålingsprosjektet som planlegges med oppstart til våren. (se neste side!).

Saker på andre sider:

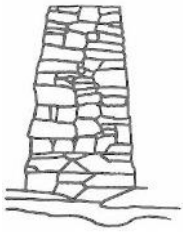
Gjemte historiske godbiter

Forvaltning av vann og vassdrag

Årsmøte 2015

Mustad Nord, Fossumbyen

Hegre, Mudring av Bogstadvannet

Gjemte historiske godbiter

Langs Lysakerelva finnes de — uforklarlige hauger, rekker med stein, eller bolter som stikker ut av fjell. Hver for seg er de uten særlig betydning, men sammen tegner de et bilde av et anlegg for å lette det vanskelige arbeidet med å få tømmerstokkene nedover elva til det som var de største sagbrukene: øvre og nedre Jar sag.

Når den øvre saga ble bygd, finnes det ingen dokumentasjon på. Men hvor den lå, kan vi derimot nå fastslå med sikkerhet. Vi har to kart, fra henholdsvis 1797 og ca. 1810, som viser en sag 50 meter ovenfor Jarfossen. Det som i flere tiår har vært skiltet som Jar mølle er faktisk den øvre saga. Et bilde av Anders Beer Wilse fra 1928 viser en ca. 5 meter høy søyle nede ved elva. En lignende tørmurssøyle finner vi ved Holtet sag ved Røa idrettsplass.

Lysakerelva i tidlig høstflom. Langs begge bredder ligger det gjemt rester etter anlegg for å lette tømmerfløting.

Det var imidlertid den nedre saga som trengte tømmer i stor monn. Den var modernisert i 1787 med tre blader som kunne sage fire planker direkte fra stokken. Med privilegiet for et stort kvantum og lett tilgang til utskipningskaia på Vækerø gjaldt det å fløte så mye tømmer som mulig forbi sagene på Røa, Grini og Holtet. Rundt året 1800 ble det produsert 7500 planker på de to sagene. Ca. 2000 stokker måtte bringes nedover.

Vårflommen ble utnyttet til både saging og til fløting. Alt som kunne gjøre fløtingen mer effektiv — utlegging av lenser, rydding og retting av elvekanalen, bygging av lave steindemninger ved strykene — bidro til å få jobben gjort, aller helst før våronna. Det er de små restene etter denne virksomheten som i dag dokumenterer hvor viktig Lysakerelva var for de mange menneskene som arbeidet i skogeierens tjeneste. Det å finne disse restene, og å måle opp hele anlegget som de hører til er målet for et prosjekt som planlegges i regi av Oslo og Bærum Elvefora.

Forvaltning av vann og vassdrag

For et år siden inviterte Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) til deltakelse i et utvalg for å utarbeide NOAs syn på vassdragsforvaltning. På NOAs onsdagsforum, 21. januar 2015 gjøres det rede for arbeidet i dette utvalg. Innledere blir LvVs styremedlemmer, Bo Wingård og John Tibballs.

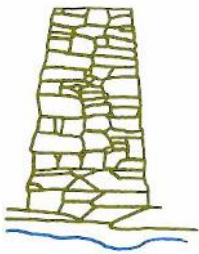
I milleniumsåret 2000 fikk Norge en meget fremtidsrettet vannressurslov. Odelstingsproposisjonen som lå til grunn for loven øser av fornuftige konklusjoner om hvordan vannmiljøer skal beskyttes og forbedres. Dersom loven ble etterlevd, ville bekkene og elvene i dette landet vært i tipptopp stand innen et par tiår.

Men kommunenes planetater, samferdselsetatene, el-nettselskapene, skogbruk og landbruk viser generelt lite kjennskap til denne loven. Forumet vil ta opp hovedpunktene i loven og belyse situasjonen gjennom flere eksempler fra Oslo og omland. Diskusjonen vil bidra til utvalgets arbeid med å utforme NOAs standpunkt i vassdragsspørsmål.

Onsdagsforum holdes kl 18 til 20, 21. januar 2015
i 5. etasje, Mariboeg gt 8, 0183 Oslo.

Årsmøtet 2015

På sitt møte i oktober bestemte LvV-styret å flytte årsmøtedatoen til torsdag 19. mars. Vi velger en torsdag for å unngå de kommunale møtedatone som stadig har gjort det så vanskelig å få ansvarlige toppolitikere til å delta i en debatt om den fremtidige forvaltningen av vassdraget. Vi har fått velvillige svar fra både Bærum og Oslo. Slike svar kommer alltid med et forbehold, og dette tar vi høyde for. Sett derfor av kvelden når kalenderen for 2015 settes opp. Flere detaljer kommer i neste Fodnytt.

Lysakervassdragets Venner

Mustad Nord

Mustads arkitekter nå kunngjør at de skal søke om å forhøye alle byggene som er planlagt bygd langs Jakob Vaages vei. Om det ikke var ille nok med 10 etasjer, vil en ekstra etasje betyr både mer lysforurensning og mindre sollys langs denne nederste noenlunde naturlige strekningen av Lysakerelva.

Det er uøkonomisk å bygge lokk over åpningen i Granfosstunnelen. Bare synd at finansieringsbehovet skal gå mye hardere ut over friluftsmiljøet langs vassdraget. *LvV* skal påpeke det uheldige overfor både politikere og planmyndighetene.

Fossumbyen

Reguleringsplanen for Fossum som skulle vedtas i Bærum kommune i høst, møter stor motstand. Motstanden fokuserer på kommuneplanen for perioden 2016-2030 som skal behandles før sommeren 2015, for å få vist overfor politikerne 1) hvor uheldig det vil være for kommunen å forplikte seg til å bygge fasiliteter som hele Bærum ønsker i sitt eget lokalmiljø, i det fjerneste hjørnet av kommunen. og 2) at offentlig kommunikasjon ikke ville makte å ta unna det ekstra transportbehovet i østre Bærum. Dette har flere partier i Bærum bystyre innsett, men det er majoritetspartiet Bærum Høyre, som må gå imot Løvenskiolds planer om Fossumbyen, og følge Oslos klare motstand mot utbyggingsplanen.

Hegre langs Lysakerelva

Noen ganger passer det å foreta elve-registreringene tidlig på formiddagen. Dette var tilfellet en dag tidlig i desember. Belønningen var glimt av en voksen hegre som lettet og fløy et par hundre meter før den inntok en ny stilling på en stein nedenfor brua. Dessverre var ikke telelinsen med på elvebesøket.

Det er to år siden vi så en ung hegre langs samme strekning. At Lysakerelva er korridoren mellom en hekkeplass i Marka og Oslofjorden for denne meget skye fuglen er en viktig grunn til å holde bebyggelse ute av sikt fra elva.

Mudring av Bogstadvannet

Christiania Roklubs søknad om å mudre en 2000 meter lang robane diagonalt over Bogstadvannet i en dybde på 2 m er ikke blitt godtatt. Klubben har fått lov til å utføre en mindre mudring, men selv den er så dyr (15 mill. kroner) at det blir et for stort innhogg i idrettens oslobudsjett. Ett politisk parti har gått ut med støtte til klubben i denne saken, men partiet valgte å ikke benytte sin vippeposisjon til å få en slik post på kommunens 2015 budsjett.

Godt Nyttår